

2/3686

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI : KDD.SÖ.1.01/ 5196
KONU: Sözlü ve Yazılı Soru Önergeleri

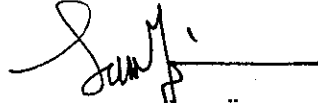
..../10/2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 01.10.2004 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-6860 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan İzmir Milletvekili Vezir AKDEMİR'e ait 6/1277, Balıkesir Milletvekili Sedat PEKEL'e ait 6/1285, 6/1286 esas nolu sözlü soru önergeleri ile Erzincan Milletvekili Erol TINASTEPE'ye ait 7/3681, ~~Erzurum Milletvekili Ömer KURTAN'ın 7/3682~~, Kars Milletvekili Selami YİĞİT'e ait 7/3683, Denizli Milletvekili Ümmet KANDOĞAN'a ait 7/3684, 7/3690, 7/3693, Edirne Milletvekili Rasim ÇAKIR'a ait 7/3685, Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'e ait 7/3686, Antalya Milletvekili Feridun F. BALOĞLU'na ait 7/3687, 7/3688, 7/3689, Adana Milletvekili N.Gaye ERBATUR'a ait 7/3691, Samsun Milletvekili İlyas Sezai ÖNDER'e ait 7/3692 ve Tekirdağ Milletvekili Mehmet Nuri SAYGUN'a ait 7/3694 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sami GUÇLÜ
Bakan

EKLER:

- EK- 1 : Görüş 6/1277 (1 adet- 3 sayfa)
- EK- 2 : Görüş 6/1285, 6/1286 (2 adet- 4 sayfa)
- EK- 3 : Görüş 7/3681 (1 adet- 1 sayfa)
- ~~EK- 4 : Görüş 7/3682 (1 adet- 2 sayfa)~~
- EK- 5 : Görüş 7/3683 (1 adet- 1 sayfa)
- EK- 6 : Görüş 7/3684, 7/3690, 7/3693 (3 adet- 4 sayfa)
- EK- 7 : Görüş 7/3685 (1 adet- 1 sayfa)
- EK- 8 : Görüş 7/3686 (1 adet- 3 sayfa)
- EK- 9 : Görüş 7/3687, 7/3688, 7/3689 (3 adet- 3 sayfa)
- EK-10: Görüş 7/3691 (1 adet- 1 sayfa)
- EK-11 : Görüş 7/3692 (1 adet- 1 sayfa)
- EK-12 : Görüş 7/3694 (1 adet- 1 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

01.10.2004

Önerge Sahibi : Kemal DEMİREL**Bursa Milletvekili****Esas No : 7/3686**

Bursa ilimiz ve çevre ilçeleri zeytin yetiştiriciliği konusunda dünya çapında isim yapmış yerler arasında bulunmaktadır. Zeytin üreticileri başta üretim olmak üzere çeşitli aşamalarda zorluklarla karşı karşıya kalmaktadır.

Karşılaşılan güçlükler elden geldiğince giderilmeye çalışılmakta ve ülkemiz ekonomisine daha fazla katkı sağlamak için çaba harcanmaktadır.

Son yıllarda sağlıklı beslenme konusundaki araştırma ve eğitimlerde ilk sıralarda zeytin ve zeytin ürünlerinin bulunması, bu sektörde destekleme ve geliştirme çalışmalarının artması gereğini ortaya koymuştur. İzmir'de 1937 yılından beri faaliyet gösteren Zeytincilik Araştırma Enstitüsü ülkemizde bu yöndeki çalışmaların daha iyi düzeye getirilmesinde büyük gayretler sarf etmektedir.

Marmara bölgemiz özellikle sofralık zeytin konusunda dünya çapında isim yapmıştır. Bu ürünün hak ettiği ölçüde değerlendirilmediği düşüncesindeyim. Zeytin mamullerinin de yapıldığı bölgemizde sektörün çağdaş gelişmelere uyumu ve yeni teknolojilerin uygulanması konusunda sorunları bulunmaktadır.

Dünya çapında ülkemizin adını marka yapabilecek bu ürünün yetiştirme, hasat ve işleme sırasında karşılaşılan sorunlarının daha titizlikle ele alınması ve yetiştiricilere gerekli bilgi ve desteğin verilmesi amacıyla Bursa ilimizde de Zeytincilik Araştırma Enstitüsü niteliğinde bir kuruluşun açılmasının yararlı olacağını düşünüyorum.

SORU 1) Bursa ili ve ilçelerinde sofralık ve işlenmiş zeytin sektörünün çağdaş bir anlayış içerisinde yeni teknolojileri uygulayabilecek bir seviyeye gelmesi için neler yapmayı planlıyorsunuz?

SORU 2) Bursa ili ve ilçelerinde, zeytin sektörünü geliştirmek, aydınlatmak ve daha kaliteli, standartlara uygun üretim yapmasını sağlamak için neler yapmayı planlıyorsunuz?

SORU 3) Zeytin üretiminde dünya standartlarına uygun bir düzeye gelmemiz konusunda Bakanlığınızın yürütmekte olduğu çalışmalar var mıdır?

SORU 4) Ülkemizde zeytin üretimi ve tüketimiyle ilgili faaliyetlerin arttırılması için bakanlığınızın oluşturduğu bir politikası var mıdır?

SORU 5) Üreticilerin desteklenmesi ve bilinçli üretim sağlanması için neler yapmayı planlıyorsunuz?

SORU 6) Bursa ve çevresinde zeytincilerin sorunlarını belirleyecek ve bunlara çözüm üretebilecek "Zeytin Araştırma Enstitüsü" açılması yönünde çalışmalarınız var mıdır?

CEVAP 1-2-3-4-5-6) Bursa ilinde, Mudanya Gemlik, İznik, Karacabey, Orhangazi ve Mustafa Kemalpaşa ilçelerinde zeytin yetiştiriciliği yapılmaktadır. Bu yöredeki zeytinliklerde yoğun olarak yetiştirilen *Gemlik* zeytin çeşidi, siyah sofralık olarak değerlendirilmekte ve büyük bir kısmı Marmara Birlik tarafından alınarak işlenmektedir.

Bakanlık olarak, diğer ana ürünlerimizde olduğu gibi, Zeytincilik endüstrisinin potansiyelinden en iyi şekilde yararlanmak amacıyla; Üretim Teknolojisinin iyileştirilmesi (üstün özellikli, dayanıklı çeşitlerin geliştirilmesi; modern ve çevreye dost yetiştirme teknikleri; hastalık ve zararlılarla Entegre Mücadele sisteminin yaygınlaştırılması;...), Hasat ve Hasat Sonrası Teknolojilerinin geliştirilmesi ve Ekonomi-Pazarlama alanlarında İzmir'deki Zeytincilik Araştırma Enstitüsü ve ülke geneline hizmet verme yanında asıl olarak Bursa'nın da içinde bulunduğu Güney Marmara Bölgesi için AR-GE faaliyetleri yürüten Yalova-Atatürk Bahçe Kùltürleri Merkez Araştırma Enstitüsüne araştırmalar yaptırılmaktadır. Bu araştırmalardan elde edilen sonuçlara göre hazırlanan tavsiyeler; çelik, fidan dağıtımı ve bilgilendirme faaliyetleri olarak, il ve ilçe müdürlüklerimiz aracılığı ile başta üreticiler, ilgili kişi ve kuruluşlara yayılmaya gayret edilmektedir.

Bursa ilinde 1980 yılından beri " Toprak- Yaprak Analiz " sonuçlarına göre zeytin ağaçlarının gübrelenmesi alışkanlığı benimsenmiş, bu çalışmalar sonucu üreticilere ekonomik kazanımlar sağlanmıştır. İl Müdürlüğü bünyesinde oluşturulan 14 istasyonlu "ERKEN UYARI SİSTEMİ" ile tarımın her alanında olduğu gibi zeytin yetiştiriciliğinde de " ETKİN ve EKONOMİK " zirai mücadele çalışmaları yapılmaktadır. Bu yıl Zeytin Sineği (*Dacus oleae*) yoğunluğunun daha önceki yıllarda oranla çok alt düzeylerde olduğu (gözlem ve incelemelere dayalı olarak kontroller haftanın 5 günü yapılarak) tespit edilmiş zeytin danelerinde VURUK oluşmadığı için İl Müdürlüğünce "Zeytin Sineği" mücadelesi tavsiye edilmemiş, bölge üreticilerine ekonomik avantaj sağlamıştır.

Zeytin ve zeytinyağında dünya standartları, merkezi İspanya-Madrid'te bulunan ve önemli bütün zeytinci ülkelerin üyesi olduğu Uluslararası Zeytinyağı Konseyi (UZK) tarafından belirlenmektedir. Ülkemiz, 1963 yılında üye olmuş ve 1999 yılında üyelikten ayrılmıştır. Bakanlığımız, kamu ve özel diğer ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte, Birleşmiş Milletler bünyesindeki bu çok önemli uluslararası örgüte tekrar üye olmak konusunda çalışmalar yapmaktadır.

4086 sayılı "Zeytinciliğin İslahı ve Yabanilerinin Aşılattırılmasına Dair Kanun" çerçevesinde zeytin sahalarının genişletilmesine yönelik çalışmalara hız verilmiştir. Aynı zaman da zeytinciliğin geliştirilmesi amacıyla İzmir Bornova Zeytincilik Araştırma Enstitüsü tarafından zeytincilik alanındaki gen kaynakları toplanarak ıslah çalışmaları sürdürölmektedir.

Kaliteli zeytin üretiminde dünya standartlarını yıllar önce yakalayan ülkemiz bu standartları daha da ileri taşımak için özel sektörle yoğun bir işbirliği içine girmiştir. Ülkemizde kalite konusunda zaman zaman ortaya çıkan sorunlar çeşitlerin adaptasyon bölgeleri dışında yetiştirilmesinden kaynaklanmaktadır. Bu yönde Bakanlığımızca eğitim çalışmaları yapılmaktadır.

Ülkemizde son yıllarda zeytin ve zeytinyağı üretiminde yaşanan sorunlara yeni çözümler ortaya koymak, yeni strateji ve politikaların oluşturulmasını sağlamak ve uygulamaya yönelik plan ve programların hazırlanmasına yardımcı olmak amacıyla Muğla İlimizde 8-9 Aralık 2004 tarihinde " II. Zeytin ve Zeytinyağı Danışma Kurulu" yapılacaktır.

Zeytin üreticilerinin desteklenmesi amacıyla 1998 yılından itibaren zeytinyağına destekleme primi ödenmektedir. 2003 yılı itibari ile 35.000 adet çiftçiye 200.000TL/ Kg destekleme primi ödenmesine başlanılmıştır. Ayrıca, 2004 yılı zeytinyağı ürününe destekleme primi ödenmesine dair 2004/6946 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 12.03.2004 tarih ve 25400 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanmıştır.

Bursa iline yaklaşık 69 km mesafede, Yalova'da ülkemizin en gelişmiş Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü olan "Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü", 1963 yılından bu yana, zeytin de dahil olmak üzere, ARGE hizmeti vermektedir. Hem Bornova-İzmir'deki "Zeytincilik Araştırma Enstitüsü" ve hem de Yalova- Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez A.E. uzmanları, kendi belirledikleri sorunlar yanında, zeytincilerden gelecek talepler doğrultusunda yeni araştırma projeleri ele almaktadırlar.